

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-Palvelut 2024

Kannustava rahoitusmalli

Erityisasiantuntija, Simo Mentula

Mitä
uudistuksella
tavoitellaan?

Mitä tarkoittaa
kannustava
rahoitusmalli?

Miksi etuuksien
rahoitusvastuita
on tarve
uudistaa?

Mitä uudistuksella tavoitellaan?

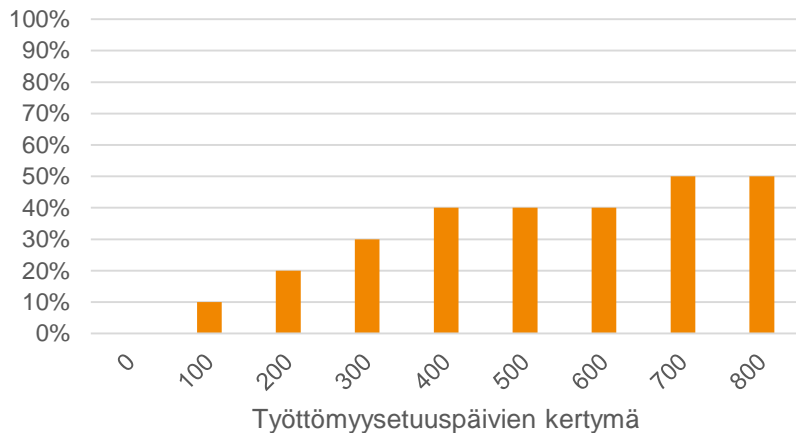
- Uudistuksella tavoitellaan julkista taloutta vahvistavaa työllisyyden kehitystä.
- VM ja TEM ovat arvioineet uudistuksen pitkän aikavälin työllisyysvaikutuksiksi 7 000 – 10 000 työllistä.
  - Vastaava työllisyyden kasvu vahvistaisi julkista taloutta 150 – 210 milj. eurolla.
- Kannustava rahoitus on työllisyysvaikutusten näkökulmasta keskeinen elementti.

Mitä tarkoittaa kannustava rahoitusmalli?

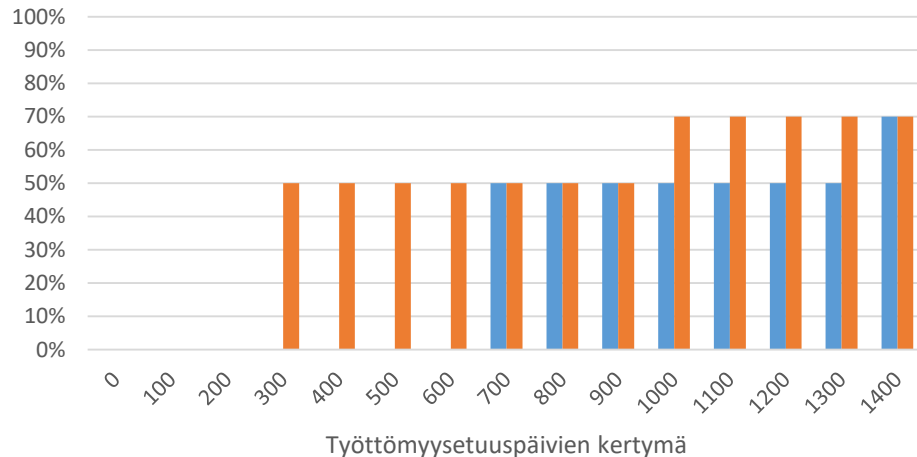
- **Ylätason selitys:**
  - Työllisyyskehityksellä on nykyistä suurempi vaikutus kuntien rahoitusasemaan.
    - Positiivinen työllisyyskehitys tuottaa kunnalle nykyistä suuremman hyödyn. Vastaavasti kunta kantaa suuremman vastuun heikosta työllisyyskehityksestä.
    - Työttömyyden keston sidottu rahoitusvastuu kannustaa työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen sekä ohjaa kohdistamaan vahvemmin resursseja vaikeammin työllistyvien työllisyyden edistämiseen.
- **Konkretia:**
  - Kunnan rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan ja varhennetaan.
    - Kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee myös ansio- ja peruspäivärahaa.
    - Työttömien palveluihin aktivointi ei siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.

Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuden perusosan suuruudesta osasta

Jatkovalmistelussa oleva malli

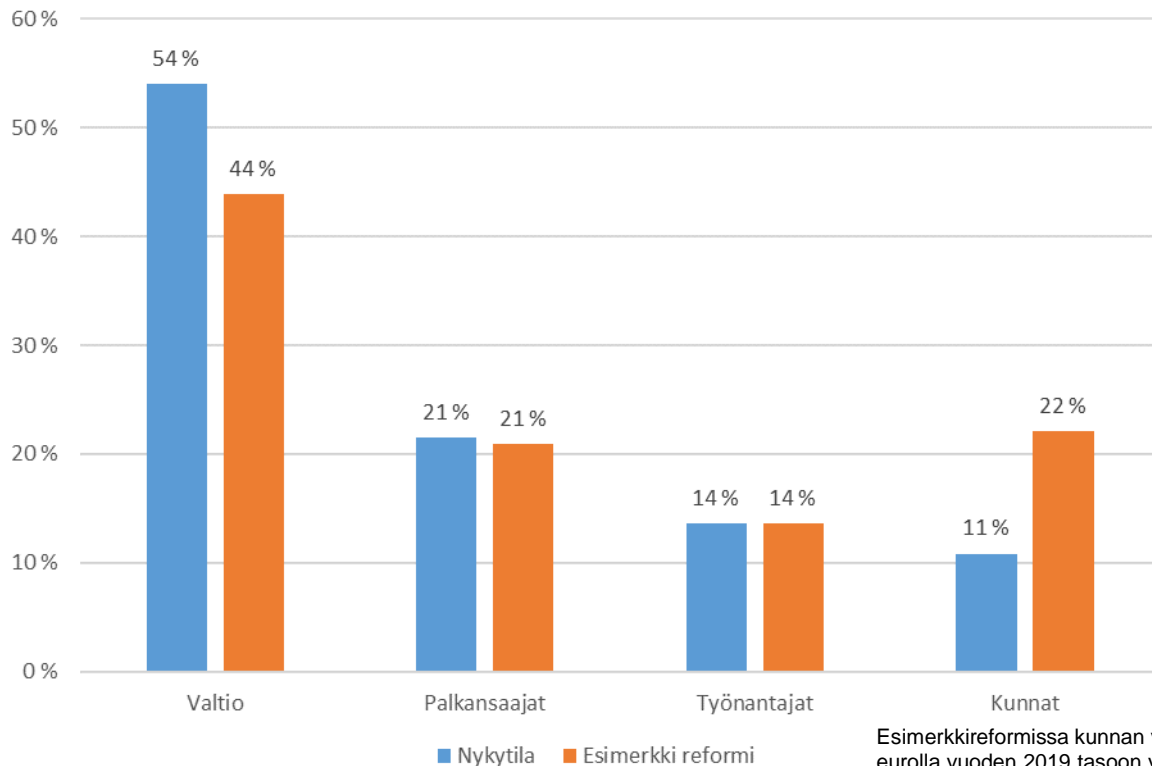

Nykytila

■ Työttömyys alkaa ansiotai peruspäivärahalta ■ Työttömyys alkaa työmarkkinatuelt

Työttömyysetuuksien rahoitusvastuiden jakautuminen

Esimerkkireformissa kunnan vastuut kasvavat 400 milj. eurolla vuoden 2019 tasoon verrattuna. Tieto vuodelta 2019. Lähde: Kela.

Miksi etuuksien rahoitusvastuita uudistetaan?

- Työllisyyden edistämisen keinovalikoima (**valta**) ja työttömyyden kustannus (**vastuu**) ovat samoissa käsissä.
- Lähtökohta: Kuntien uusien tehtävien rahoitus on pääosiltaan yleiskatteista. Rahoituksen korvamerkinnän irrottaminen korostaa työllisyyden hoidosta vastaavan toimijan kannusteita.
  - Verotuksen kautta syntyvät taloudelliset kannusteet ovat matalilla palkkatasoilla vähäisiä.
  - Työttömyyden kestoon perustuva rahoitusvastuun porrastus ohjaa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemiseen ja palkitsee erityisesti vaikeammassa asemassa olevien työnhakijoiden työllistymisestä.
- Nykyinen malli, jossa työttömyysetuuksien kustannusvastuuta voi siirtää hallinnon tasolta toiselle aktivoimalla työttömiä ei sovi yhteen kunnan järjestämisvastuun kanssa.
  - Kustannusten siirtelyn mahdollistavat rakenteet voivat ohjata työllisyyden hoidon näkökulmasta tehottomaan osa-optimointiin.

Valmistelun suuntaviivat

- Kunnat rahoittaisivat ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen perusosan suuruista osuutta %-osuudella joka määräytyy työnhakijan etuuspäivien kertymän perusteella.
  - Kunnan rahoitusvastuu ei kuitenkaan koskisi lomautusten tai työttömyysturvan lisäpäivien aikaista etuutta.
  - Kotoutumisajan työmarkkinatuen rahoitusvastuiden osalta tehtäisiin poikkeusratkaisu.
- Rahoitusvastuun laajentaminen ja sen kuntakompensaatio toteutetaan siten, että työllisyyteen liittyvät suhdannevaihtelut eivät kohtuuttomasti rasita kuntataloutta.

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET